

¿On va Grècia?

Nova victòria dels socialistes del PASOK

«**P**arakalo, (us ho pregue), senyor president; us ho demane solemnement: ¿on penseu conduir el país?» Dempeus en el seu banc, amb el dit index adreçat cap a la presiden-

Vicent PARTAL

cialista Panhel·lènic de Papandreu, es disposava a prendre possessió del seu càrrec. Sartzetakis és un jutge de 56 anys, que assolí gran fama fa vint anys, aclarint valentament el referons polític de l'assassinat del diputat pacifista

cies del govern eren, doncs, justificats. I la pregunta, òbviament, no era trivial. Perquè ¿cap a on camina Grècia, després de la nova victòria de Papandreu?

Quatre anys per canviar un país

El balanç dels quatre anys de govern del PASOK, fins aquesta primera reelecció, és el d'una transformació important de la societat grega. Dimitris Maroudas, portaveu del govern, n'ha destacat la descentralització administrativa, el reconeixement a la resistència (fet que per-

tament, però que, per al govern, demostren que el PASOK ha complit els seus objectius electorals. «I ara, el que ens cal són quatre anys més —afegeix Maroudas—, per completar el canvi». Són els quatre anys que la contundent victòria del passat dia dos inauguren.

Quatre anys que, des de l'oposició, es veuen amb por. El diputat de Nea Demokratia Sotiris Papapolitis no s'ha estat d'afirmar públicament que «els socialistes volen controlar, no ja el govern, sinó tot el poder. Volen instaurar una mena de teocràcia política, i ja hi ha alguns camps que caminen cap a la iugoslavitació». Mitsotakis no és menys expressiu: «Sembla com si volguessen situar-se a l'altre camp». Una al·lusió a les vel·leitats prosoviètiques de Papandreu, que, si a Atenes és interpretada com una demagògia més o menys fonamentada, a Washington s'escolten amb por i preocupació. *The Washington Post* ja advertia, per exemple, el febrer passat, que, si es produïa una nova victòria de Papandreu, els Estats Units podrien traslladar les quatre bases que actualment mantenen en la península hel·lènica a Turquia. Les declaracions espectaculars de Papandreu, així, haurien tingut el seu efecte.

Perquè, precisament, en un dels temes claus de la seua primera campanya electoral, l'eixida de Grècia de l'OTAN i la CEE, és on pot presentar menys resultats pràctics.

De fet, en aquesta campanya ja no ha repetit la promesa. Una promesa que, malgrat tot, plana sobre l'ambient. I que es veu dotada d'una certa base, en observar els intents d'independència política que el govern socialista

El PASOK té quatre anys més per a realitzar el canvi

cia i declamant els *parakalo* en la millor tradició de la tragèdia clàssica, Constantin Mitsotakis, el dirigent de Nova Democràcia, el partit de l'oposició a Grècia, interrogava vehementment el cap de govern socialista, el controvertit Andreas Papandreu.

L'escena s'esdevenia al Parlament grec, el 29 de març passat. Caramanlis, el vell president de la república, acabava de ser retirat del seu càrrec i un nou president, Christos Sartzetakis, afí al Moviment So-

Grigoris Lambrakis. Un assassinat i un procés que adquiririen més fama encara quan el cineasta Costa Gravas féu la pel·lícula *Z*. Caramanlis, per contra, era un home de la dreta, un factor de moderació amb poder real, en una república presidencialista com la grega, i un factor d'enfrontament amb el govern —radical almenys en les declaracions— del PASOK.

Els temors de la dreta davant la pèrdua del seu valedor en les altes instàn-

meté el retorn dels darrers exiliats), l'establiment del matrimoni civil, la despenalització de l'adulteri, l'establiment d'una escala mòbil que permet la pujada automàtica dels sous —d'acord amb l'augment dels preus—, la reducció de l'edat de vot als divuit anys, l'establiment d'un sistema nacional de salut, l'eliminació de la cadena de televisió de l'exèrcit, la contenció de la inflació i l'atur...

Són uns resultats que l'oposició qüestiona ober-

grec ha anat posant en pràctica aquests darrers anys.

El suport total a la iniciativa de fer dels Balcans una zona desnuclearitzada, l'absència de crítica a l'URSS i els països socialistes, en temes en què la resta dels europeus s'abocaven (com ara en el cas polonès), l'oferiment a Felipe González, desestimat per aquest, de bloquejar des de dins de l'Aliança Atlàntica la incorporació de l'Estat espanyol a l'OTAN, la signatura del famós document de caps d'estat i de govern, advertint de les amenaces del perill nuclear, l'obertura comercial als països del Comecon, són alguns d'aquests detalls, que creen expectació a les cancelleries occidentals.

Per exemple, a França encara es recorda que l'introduïdor de Gaddafi en la sonada conferència amb Mitterrand va ser Papandreu.

I no és estrany, fet i fet, que des de la dreta es trace, referint-se al PASOK, tot un programa d'assalt al poder, que comptaria, com a primera fase, amb la retirada de Caramanlis i la substitució per Sartzetakis en la presidència de la república, i, com a segona,

una vegada aconseguida a través d'unes eleccions (les celebrades recentment) una majoria còmoda al Parlament, la revisió de la constitució, eliminant-ne bona part dels poders actualment en mans del president. A partir d'ací, augmentar el poder del primer ministre, agranar les organitzacions de dreta, constituir «de facto» un sistema de partit únic, desvincular-se de l'OTAN i la CEE i lligar més interessos amb el bloc socialista. Una cursa d'obstacles que no és fàcil que Papandreu pugui haver previst. Tot i que potser sí que l'ha somiada.

A l'esquerra del PASOK, el Partit Comunista de Grècia, el més prosoviètic, juntament amb el portugués, de tot Europa Occidental, pressiona perquè el país es situe en una línia de no-alineament i per l'eixida de l'OTAN. Una eixida que, a pesar de les promeses de Papandreu —«demagògiques», segons l'eurodiputat comunista Vasilis Efrenidis—, no s'ha produït ni sembla que es produirà durant algun temps.

I a l'est, Turquia

Perquè, en realitat, ¿vol el PASOK eixir-se'n de l'OTAN? És difícil saber-

ho. De moment, hi ha una amenaça que el frena: Grècia limita a l'est amb Turquia, el país, membre de la mateixa aliança militar, que ha envaït Xipre (considerat poc menys que com a territori nacional pels grecs) i que compta amb unes apetències mal dissimulades sobre les illes gregues de la mar Egea. A Grècia es recorda amargament que l'exèrcit turc figura entre els més afavorits per l'ajut militar dels Estats Units, que possiblement n'ha sobrevalorat el valor estratègic. Un espai que, com bé assenyalen en el Ministeri d'Afers Exteriors, depèn molt, en última instància, de Grècia. Perquè, si aquesta es retira de l'aparell defensiu de l'OTAN, Turquia quedaria aïllada.

¿Qui amenaça doncs a qui? A Papandreu, l'estratègia del crit i la provocació li ha servit fins ara per a fer-se escoltar. El nacionalisme panhel·lènic ha ressorgit amb força, i potser els Estats Units abandonaran «voluntàriament» les seues bases. I si aquests es decanten molt més clarament cap a Turquia, corren el perill que Grècia es veja forçada a recórrer a l'altre bloc, per fer front a les apetències turques.

Papandreu ha reforçat el seu poder en les recents eleccions

¿Qui perdria més en aquest joc?

Papandreu, que és un hàbil equilibrista, sap que així té la baralla en les mans. I en el fons, potser és l'única manera de fer possible el seu vell somni neutralista: una Grècia al marge de la dialèctica Est-Oest.

HOTEL LOS ANGELES

CAPS DE SETMANA EN L'HOTEL LOS ANGELES

Dues estrelles, al costat de la platja. Totes les habitacions amb bany. Tranquil·litat i lloc ideal per a xiquets. Preu d'una habitació doble, en temporada mitja des de 2.200 ptes.

Platja de Les Marines. DÉNIA (Alacant) tel. 965/780458 APT. 43